

Anonimizált változat

Fordítás

C-221/24 - 1

C-221/24. sz. ügy

Előzetes döntéshozatal iránti kérelem

A benyújtás napja:

2024. március 22.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Svea hovrätt, Mark- och Miljööverdomstolen (Svédország)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2024. március 12.

Felperes:

Naturvårdsverket

Alperes:

UQ

SVEA HOVRÄTT
(stockholmi fellebbviteli
bíróság, Svédország)

[omissis]

[omissis]

[omissis]

[omissis]

[omissis]

JEGYZŐKÖNYV [omissis]

2024. március 12. [omissis]

[omissis]

[omissis]

[omissis]

[omissis]

AZ ELJÁRÁS TÁRGYA

A hulladékszállításról szóló rendelet szerinti hasznosítás; előzetes döntéshozatal iránti kérelem benyújtása az Európai Unió Bíróságához

MEGTÁMADOTT HATÁROZAT

A Nacka tingsrätt, mark- och miljööverdomstolen (nackai ingatlanügyi és környezetvédelmi körzeti bíróság, Svédország) 2023. január 27-i ítélete [omissis]

[omissis]

[omissis]

A jelentés benyújtását követően a Mark- och miljööverdomstolen (ingatlanügyi és környezetvédelmi fellebbviteli bíróság, Svédország) a következő

VÉGZÉST [omissis]

hozza.

1. A mellékletben foglalt kérdéseket az EUMSZ 267. cikk alapján előzetes döntéshozatalra az Európai Unió Bírósága elé kell terjeszteni [omissis].
2. Eljárását az Európai Unió Bíróságának döntéséig felfüggeszti;

[omissis]

[omissis]

[omissis]

[omissis]

ELŐZETES DÖNTÉSHOZATAL IRÁNTI KÉRELEM

A kérdést előterjesztő bíróság

Svea hovrätt, Mark- och miljöoverdomstolen (stockholmi fellebbviteli bíróság, ingatlanügyi és környezetvédelmi fellebbviteli bíróság, Svédország)

[omissis] [omissis]
 [omissis] [omissis]
 [omissis] [omissis]
 [omissis] [omissis]

Az alapeljárásban részt vevő felek

Fellebbező: Naturvårdsverket (környezetvédelmi ügynökség, Svédország, a továbbiakban: Naturvårdsverket)
 [omissis] Stockholm

Ellenérdekű fél a UQ
 fellebbezési
 eljárásban:

[omissis]
 [omissis] Umeå

Képviseli: [omissis]
 [omissis]
 [omissis]
 [omissis]

Bevezetés

- 1 2022. augusztus 26-án a Naturvårdsverket mint Svédország illetékes hatósága arról tájékoztatta a belga hatóságokat, hogy egy konténer, amellyel kapcsolatban fennáll az 1013/2006/EK rendelet¹ (a továbbiakban: hulladékszállításról szóló rendelet) hatálya alá tartozó illegális hulladékszállítás gyanúja, elhagyta Svédországot, és Belgiumon keresztül Kamerunba tart. A Naturvårdsverket a konténer megállítását kérte a belga hatóságoktól.
- 2 A Naturvårdsverket felvette a kapcsolatot UQ-val, a szállítmány feladójával, és tájékoztatta őt arról, hogy a konténerrel kapcsolatban felmerült az illegális hulladékszállítás gyanúja, valamint kérte annak igazolását, hogy az áruk nem minősülnek hulladéknak. UQ ezt követően dokumentumokat, fényképeket és bizonylatokat nyújtott be. A dokumentációból az derült ki, hogy a szállítmány többek között gumiabroncsokat, motorokat és elektronikai termékeket

¹ A hulladékszállításról szóló, 2006. június 14-i 1013/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet.

tartalmazott. Összességében azonban a Naturvårdsverket úgy ítélte meg, hogy a szolgáltatott információk nem voltak elegendőek annak megállapításához, hogy a konténer tartalma nem minősül hulladéknak.

- 3 2022. szeptember 29-én a belga hatóságok átvilágították a konténert. Az átvilágításról készült kép alapján megállapították, hogy a konténer többek között két gépjárművet, nagy mennyiségű gumiabroncsot, két motort és egyéb tárgyakat tartalmaz.
- 4 2022. október 17-én a Naturvårdsverket írásban értesítette UQ-t, hogy a konténer tartalmát hulladéknak minősítették, ezért a konténert vissza kell vinni Svédországba. A Naturvårdsverket felszólította UQ-t, hogy adjon tájékoztatást arról, hogy a konténer tartalmát maga kívánja-e visszaszállítani Svédországba, vagy a Naturvårdsverketnek kell-e visszavinnie, UQ költségén.
- 5 UQ kifejtette álláspontját a Naturvårdsverket előtt, és megállapította, hogy nem ért egyet a Naturvårdsverket azon értékelésével, miszerint a konténer tartalma hulladéknak minősül. A visszavétellel kapcsolatban kijelentette, hogy nem biztos abban, hogy saját maga eleget tudna tenni a konténerre vonatkozó visszavételi követelményeknek, ezért kérte, hogy a Naturvårdsverket intézkedjen a Svédországba történő visszavitelről.
- 6 UQ ezt követően kérte, hogy a konténert vizsgálják meg annak megállapítása érdekében, hogy az abban található tárgyak közül melyek minősülnek hulladéknak. 2022. december 1-jén a belga hatóságok ellenőrzést folytattak le, amelynek során a konténerben található tárgyaknak csak egy kis részét rakodták ki. A belga hatóságok arra a következtetésre jutottak, hogy a két gépjármű, az elektronikai termékek és a gumiabroncsok hulladéknak minősülnek, amelyek egy része veszélyes hulladék volt, és hogy a hulladékszállításról szóló rendelet értelmében illegális hulladékszállításról van szó. UQ továbbra is azzal érvelt, hogy e tárgyak nem minősülnek hulladéknak.
- 7 A Naturvårdsverket ezt követően úgy határozott, hogy a konténer tartalmát vissza kell szállítani Svédországba, és a Naturvårdsverket révén környezeti szempontból elfogadható módon kell ártalmatlanítani. UQ a határozat ellen fellebbezést nyújtott be a Nacka tingsrätt, Mark- och miljödomstolenhez (nackai ingatlanügyi és környezetvédelmi körzeti bíróság). Az ingatlanügyi és környezetvédelmi bíróság megsemmisítette a határozatot annyiban, amennyiben az a szóban forgó konténer tartalmának a Naturvårdsverket révén történő ártalmatlanítására vonatkozott. E bíróság az ítélet indokolásában megállapította, hogy a határozat a tulajdon védelmének jogalapot nélkülöző korlátozását eredményezte. A Naturvårdsverket az ítélet ellen fellebbezést nyújtott be a Svea hovrätt, Mark- och miljööverdomstolenhez (stockholmi fellebbviteli bíróság, ingatlanügyi és környezetvédelmi fellebbviteli bíróság). Az ingatlanügyi és környezetvédelmi fellebbviteli bíróság előtt az a kérdés merül fel, hogy a hulladékszállításról szóló rendelet feljogosítja-e a Naturvårdsverketet a konténer visszaszállított tartalmának hasznosítására.

A Naturvårdsverket előtti eljárás

- 8 2022. december 14-én a Naturvårdsverket többek között úgy határozott, hogy a CMCU 4925067. sz. konténer tartalmát vissza kell vinni Svédországba, és a hulladékszállításról szóló rendelet 24. cikke alapján a Naturvårdsverket révén környezetvédelmi szempontból elfogadható módon kell ártalmatlanítani. A határozat azt is kimondta, hogy a Naturvårdsverketnek a hulladék visszavitelével és ártalmatlanításával kapcsolatban felmerült költségeit a hulladékszállításról szóló rendelet 25. cikke alapján UQ-nak kell megtérítenie.
- 9 A Naturvårdsverket a határozat indokolásában kifejtette, hogy úgy ítélte meg, hogy a konténer hulladékot, illetve veszélyes hulladékot tartalmaz. Azt is megállapította, hogy a hulladékot a hulladékszállításról szóló rendelet 36. cikkében és az 1418/2007/EK rendeletben² foglalt kiviteli tilalom megsértésével Kamerunba tervezték szállítani, valamint hogy nem került sor bejelentésre és nem adtak írásbeli hozzájárulást. Mivel UQ volt a konténer feladója, a hulladékszállításról szóló rendelet értelmében bejelentőnek minősült. A határozat ezenkívül arra is rámutatott, hogy UQ lehetőséget kapott arra, hogy maga vegye vissza a konténer tartalmát, azonban ezt elutasította. UQ semmilyen bizonyítékot nem terjesztett elő annak alátámasztására, hogy a visszavételt követően képes a hulladékot oly módon ártalmatlanítani, amely környezetvédelmi és egészségügyi szempontból elfogadható. A Naturvårdsverket ezért úgy ítélte meg, hogy nem tekinthető úgy, hogy UQ számára lehetséges a konténerben lévő hulladék visszavétele vagy ártalmatlanítása.
- 10 Mielőtt a konténer tartalmát visszavitték volna Svédországba, a Naturvårdsverket a hulladékszállításról szóló rendelet 24. cikke [(2) bekezdésének] harmadik albekezdése alapján bejelentést állított össze, amelyben a Naturvårdsverketet jelölte meg bejelentőként és a szállításért felelős személyként. A hulladék átvevőjeként egy engedéllyel rendelkező svédországi hulladékbefogadó létesítményt jelöltek meg. A Naturvårdsverket továbbá megállapította, hogy a hulladékot hasznosítás céljából szállítják el. A Belgiumban hatáskörrel rendelkező hatóság elfogadta a bejelentést.
- 11 Ezt követően a konténer tartalmát visszaszállították Svédországba, a bejelentésben megadott befogadó létesítménybe, és a Naturvårdsverket nevében ott tárolták. A visszavett árut a felügyeleti hatóság (a Länsstyrelsen i Norrbottens län [Norrbotten megye tartományi kormányzata]) is megvizsgálta, és úgy ítélte meg, hogy egyes hulladékról van szó, amelynek egy része veszélyes hulladéknak minősül. A felügyeleti hatóság egyetértett a belga hatóságok és a Naturvårdsverket értékelésével, miszerint az ügy engedély nélküli

² Az 1013/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet III. vagy IIIA. mellékletében felsorolt egyes hulladékoknak a hulladékok határokat átlépő szállításának felügyeletéről szóló OECD-határozat hatálya alá nem tartozó egyes országokba történő hasznosítási célú kiviteléről szóló, 2007. november 29-i 1418/2007/EK bizottsági rendelet.

hulladékszállítást érintett, és hogy a hulladékot környezetvédelmi szempontból elfogadható módon kell ártalmatlanítani.

A Nacka tingsrätt, Mark- och miljödomstolen (nackai ingatlanügyi és környezetvédelmi körzeti bíróság) előtti eljárás

- 12 UQ fellebbezést nyújtott be a Naturvårdsverket határozata ellen a Nacka tingsrätt, Mark- och miljödomstolenhez (nackai ingatlanügyi és környezetvédelmi körzeti bíróság). A bíróság megállapította, hogy a Naturvårdsverket határozatát csak úgy lehet értelmezni, hogy az azt jelenti, hogy UQ-t meg kell fosztani tulajdonától, amelyet hasznosítani kell. A bíróság megállapította, hogy a határozat annyiban, amennyiben a tulajdon hasznosítására vonatkozik, többek között az európai egyezmény szerinti tulajdon védelméhez való alapvető jog korlátozását eredményezi, ezért az eljárás jogalapjának egyértelműnek kell lennie. A bíróság továbbá megállapította, hogy a hulladékszállításról szóló rendelet rendelkezéseinek szövege nem szolgáltat alapot ahhoz, hogy a Naturvårdsverket UQ akarata ellenére határozzon tulajdonának hasznosításáról a Svédországba történő visszavitel követően, amennyiben az hulladéknak minősül. A bíróság álláspontja szerint az áruknak a Naturvårdsverket által Svédországba történő visszavételével kapcsolatban a hulladékok hasznosításáról szóló határozathoz egyértelmű jogalapra van szükség, amely nem található meg a hulladékszállításról szóló rendeletben vagy a nemzeti jogban. A bíróság tehát megsemmisítette a Naturvårdsverket határozatát annyiban, amennyiben az a konténer tartalmának ezen ügynökség révén történő ártalmatlanítására vonatkozott.

A Svea hovrätt, Mark- och miljööverdomstolen (stockholmi fellebbviteli bíróság, ingatlanügyi és környezetvédelmi fellebbviteli bíróság) előtti eljárás

- 13 Így a Naturvårdsverket az ingatlanügyi és környezetvédelmi bíróság ítélete ellen a Svea hovrätt, Mark- och miljööverdomstolenhez (stockholmi fellebbviteli bíróság, ingatlanügyi és környezetvédelmi fellebbviteli bíróság) nyújtott be fellebbezést, és kérte a Naturvårdsverket határozatának helyben hagyását. A Naturvårdsverket azt is kérte, hogy az ingatlanügyi és környezetvédelmi fellebbviteli bíróság a hulladékszállításról szóló rendelet egyes rendelkezéseinek értelmezésére vonatkozó előzetes döntéshozatali kérelemmel forduljon az Európai Unió Bíróságához (a továbbiakban: Bíróság). UQ teljes egészében vitatta a Naturvårdsverket állításait.
- 14 Összefoglalva, a Naturvårdsverket a következőket állította. Nehezen érthető, hogy hogyan működhet a hulladékok országhatárokat átlépő szállításának rendszere és az országhatárokon átlépő illegális hulladékszállítványok hasznosítása, ha a hulladék visszavételére hatáskörrel rendelkező hatóság nem jogosult arra, hogy a visszavett hulladék hasznosítását vagy ártalmatlanítását biztosítsa. A Naturvårdsverket véleménye szerint erre a hulladékszállításról szóló rendelet ad jogalapot. Az illegális hulladékszállítvány visszavétele is országhatárokon átlépő hulladékszállításnak minősül. A hulladékszállításról szóló rendelet 24. cikke (2) bekezdésének a), b) és c) pontja szerinti visszavétel esetén e cikk harmadik

albekezdése szerint új bejelentést kell összeállítani a küldő országba abból az országból történő visszaszállításról, ahol a szállítmányt megállították. A hulladékszállításról szóló rendelet 4. cikkének 6. pontja szerint a bejelentés kiterjed a hulladéknak az eredeti küldési helyéről kezdődő szállítására, beleértve a hulladék hasznosítását és ártalmatlanítását megelőző műveleteket, csakúgy mint a végleges hasznosítást és ártalmatlanítást. A bejelentésben fel kell tüntetni többek között a feladót, a címzettet, a hulladékkezelő létesítményt és a hulladékkezelési eljárást. A Naturvårdsverket álláspontja szerint tehát feltételezhető, hogy a visszavett tárgyak hulladéknak minősülnek, és hogy a hulladékot hasznosítás vagy ártalmatlanítás céljából veszik vissza. A Naturvårdsverket, mint illetékes hatóság, köteles az uniós rendeletben meghatározott eljárást követni. Nem nyújtottak be bizonyítékot annak alátámasztására, hogy UQ képes lenne a szállítmányban található hulladékot környezetvédelmi szempontból elfogadható módon és a hulladékgazdálkodásra vonatkozó nemzeti szabályoknak megfelelően ártalmatlanítani. UQ kijelentette, hogy a konténer tartalmának egy részéért ellentételezésben részesült, és ezért a Kamerunba történő szállítását be akarta fejezni. Vannak arra utaló jelek, hogy UQ a konténer tartalmát újra kívánja exportálni. Mindezek alapján nem tekinthető úgy, hogy lehetősége lenne arra, hogy a Naturvårdsverket, mint illetékes hatóság, felügyeleti hatóság és hulladékbirtokos a szállítmányban található hulladékot visszaküldje UQ-nak. Ha a hulladékszállításról szóló rendelet 24. cikke (2) bekezdésének a)–c) pontját az ingatlanügyi és környezetvédelmi bíróság által megállapított módon kell értelmezni és alkalmazni, a hulladékszállításról szóló rendelet 24. cikke (2) bekezdésének d) pontja jogalként szolgálhat a küldő ország hatósága számára a hulladéknak a küldő országban történő hasznosítására, ha úgy tekinthető, hogy az exportőr számára a hulladék visszavétele után nem lehetséges a hulladék megfelelő kezelése. Ilyen helyzetekben a küldő ország illetékes hatóságának, jelen ügyben a Naturvårdsverketnek, mint illetékes hatóságnak, felügyeleti hatóságnak, hulladékbirtokosnak és a hulladékszállítás bejelentőjének a feladata a hulladék kezelésének és hasznosításának biztosítása.

- 15 Összefoglalva, UQ a következőképpen érvelt. Amint azt a Naturvårdsverket megállapította, a hulladékszállításról szóló rendelet 24. cikke (2) bekezdésének harmadik és ötödik albekezdése szerint a 4. cikkben meghatározott követelményeknek megfelelően új bejelentést kell összeállítani. A 4. cikk 6. pontjából azonban kitűnik, hogy a szállítás hasznosítást vagy ártalmatlanítást megelőző műveletet érinthet, és nem szükséges, hogy a hulladék végső kezelésére sor kerüljön. Igaz ugyan, hogy UQ kérte, hogy a Naturvårdsverket gondoskodjon a visszaszállításról, azonban a hatóságtól soha nem kért hasznosítást vagy ártalmatlanítást. Ha a Naturvårdsverket a visszaszállításra vonatkozó bejelentésében azt állította, hogy a hatóság maga végzi a hasznosítást vagy az ártalmatlanítást, akkor ez túlmegegy azon, amihez UQ hozzájárult, és a hatóság nem jogosult arra, hogy UQ kifogása ellenére tulajdonával rendelkezzen. Nincs jogalap arra, hogy a tulajdonjogot magánszemélyről a Naturvårdsverketre ruházzák át. UQ azért nem tudott a visszaszállításról maga gondoskodni, mert a Naturvårdsverket – nyilvánvalóan jogalap nélkül – előírta, hogy a visszaszállításra a Belgiumba történő szállításról eltérő módon kerüljön sor. A hulladékot UQ pontosan

ugyanúgy ártalmatlaníthatja és továbbíthatja végső kezelésre, ahogyan azt Naturvárdsvetket fogja tenni. Még ha a vagyontárgy jelenleg hulladéknak minősül is, a javítás után olyan vagyontárgynak minősülhet, amely nem hulladék. Az ügy a konténerben található két gépjárműre vonatkozik. Mindkét gépjárműnek van szabadpiaci forgalmi értéke, és mindkettő rendelkezik műszaki vizsgálattal, továbbá azok adásvételi szerződés tárgyát képezik, a vételár kifizetése pedig megtörtént. A gumiabroncsokat szándékosan leeresztették, hogy azok ne guruljanak a konténerben. Még mindig van arra lehetőség és pénzügyi ösztönzők is rendelkezésre állnak arra, hogy a megállapított kisebb hibákat kijavítsák. Ha UQ ismételen igazolni tudja, hogy a gépjárművek megfelelő műszaki vizsgálattal rendelkeznek, hogy adásvételi szerződés van érvényben, hogy a vételárat kifizették, valamint hogy nincs egyéb jelentős sérülés, a gépjárművek nem minősültek volna hulladéknak, ha azokat egyedül szállították volna el. A gépjárművekkel kapcsolatban tett észrevételek korlátozottak, és az a tény, hogy az egyiknek korróziós sérülései vannak, nem jelenti azt, hogy hulladéknak minősül. Abban az esetben, ha a gépjárművek a javítást követően nem felelnek meg az ahhoz szükséges követelményeknek, hogy ne minősüljenek hulladéknak, a gépjárműveket hasznosítják, ezt követően pedig UQ maga is leselejtezheti a gépjárműveket.

Az uniós jog

A hulladékszállításról szóló rendelet

- 16 A hulladékszállításról szóló rendeletet többek között a Közösségből harmadik országokba történő kivitelre vagy valamely harmadik országból egy másikba, a Közösség területén történő átszállításra kell alkalmazni (lásd az 1. cikk (2) bekezdését).
- 17 Egy tagállamból származó szállítmány esetében, a bejelentő az az e tagállam joghatósága alá tartozó természetes vagy jogi személy, aki vagy amely a hulladékot elszállítani vagy elszállíttatni szándékozik, és akire vagy amelyre adott felsorolásnak megfelelően a bejelentési kötelezettség vonatkozik (lásd a 2. cikk 15. pontját).
- 18 Tagállam esetében illetékes hatóság a tagállam által az 53. cikknek megfelelően kijelölt szerv (lásd a 2. cikk 18. pontját).
- 19 A szállítás a hasznosításra vagy ártalmatlanításra szánt hulladék szállítása, amelyet többek között az alábbi területekre terveznek, vagy azokon történik: két ország között; vagy egy ország és tengerentúli országok és területek, vagy más, az említett ország védelme alatt álló területek között (lásd a 2. cikk 34. pontját).
- 20 Illegális szállítás az olyan hulladékszállítás, amelyet többek között úgy bonyolítanak le, hogy nem jelentik be azt a hulladékszállításról szóló rendeletben előírt módon az összes érintett illetékes hatóságnak, az e rendeletben előírt módon az érintett illetékes hatóságok hozzájárulása nélkül, a bejelentőlapon vagy a kísérő dokumentumban külön fel nem tüntetett módon történik, vagy az közösségi vagy

nemzetközi szabályokat sértő hasznosításhoz vagy ártalmatlanításhoz vezet (lásd a 2. cikk 35. pontját).

- 21 A ártalmatlanítási és hasznosítási művelet elvégzése céljából történő hulladékszállítás a hulladékszállításról szóló rendelet II. címének rendelkezéseiben meghatározott előzetes írásos bejelentéshez és hozzájáruláshoz kötött (lásd a 3. cikk (1) bekezdését).
- 22 A bejelentés benyújtásakor a bejelentőnek ki kell töltenie a bejelentőlapot (a rendelet IA. melléklete) és adott esetben a kísérő dokumentumot (a rendelet IB. melléklete) (lásd a 4. cikk 1. pontját). A bejelentés kiterjed a hulladéknak az eredeti küldési helyéről kezdődő szállítására, beleértve a végleges hasznosítását és ártalmatlanítását, valamint az azokat megelőző előkészítő műveleteket is (lásd a 4. cikk 6. pontját).
- 23 A hulladékszállításról szóló rendelet bizonyos meghatározott esetekben visszavételi kötelezettséget ír elő (lásd a 4. fejezetet). Illegális szállítás esetén történő visszavételt illetően a 24. cikk (2) bekezdésének első albekezdése kimondja, hogy ha a bejelentőt terheli a felelősség az illegális szállításért, a küldő ország illetékes hatósága köteles biztosítani, hogy az érintett hulladékot:
 - a) a *de facto* bejelentő visszavegye; vagy ha nem nyújtottak be bejelentést,
 - b) a *de jure* bejelentő visszavegye; vagy, amennyiben ez nem lehetséges,
 - c) a küldő ország illetékes hatósága maga vagy a nevében eljáró természetes vagy jogi személy vegye vissza; vagy, amennyiben ez nem lehetséges,
 - d) a küldő ország illetékes hatósága vagy a nevében eljáró természetes vagy jogi személy a célországban, vagy a küldő országban eltérő módon hasznosítsa vagy ártalmatlanítsa; vagy, amennyiben ez nem lehetséges,
 - e) az érintett illetékes hatóságok beleegyezése esetén a küldő ország illetékes hatósága vagy a nevében eljáró természetes vagy jogi személy bármely más országban eltérő módon hasznosítsa vagy ártalmatlanítsa, ha az érintett illetékes hatóságok mindegyike megállapodott [helyesen: az érintett illetékes hatóságok beleegyezése esetén a küldő ország illetékes hatósága vagy a nevében eljáró természetes vagy jogi személy bármely más országban eltérő módon hasznosítsa vagy ártalmatlanítsa].

Az a), b) és c) pontban említett visszavétel esetén új bejelentést kell benyújtani, kivéve ha az érintett illetékes hatóságok megállapodnak abban, hogy a küldő ország eredetileg illetékes hatóságának kellően indokolt kérelme elegendő (lásd a 24. cikk (2) bekezdésének harmadik albekezdését). Az új bejelentést az a), b) vagy c) pontban felsorolt személyeknek vagy hatóságoknak kell benyújtaniuk, ebben a sorrendben (lásd a 24. cikk (2) bekezdésének negyedik albekezdését).

- 24 A hulladék besorolásának kérdésében fennálló véleményeltéréseket illetően ha a küldő ország és a célország illetékes hatósága nem tud megállapodni a besorolás kapcsán abban, hogy valamit hulladéknak vagy nem hulladéknak minősítsenek, a vitatott anyagot hulladékként kell kezelni. Ez nem érinti a célország azon jogát, hogy a szállított anyagot saját nemzeti jogszabályai szerint bírálja el a szállítmány megérkezését követően, amennyiben ez a jogszabály összhangban van a közösségi vagy a nemzetközi joggal (lásd a 28. cikket).
- 25 A tagállamok megállapítják a hulladékszállításról szóló rendelet megszegése esetén alkalmazandó szankciókat, és minden intézkedést megtesznek azok végrehajtása érdekében (lásd az 50. cikk (1) bekezdését).

Az Emberi Jogok Európai Egyezménye

- 26 Az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezmény (a továbbiakban: európai egyezmény) kiegészítő jegyzőkönyvének 1. cikke előírja, hogy minden természetes vagy jogi személynek joga van javai tiszteletben tartásához. Senkit sem lehet tulajdonától megfosztani, kivéve, ha ez közérdekből és a törvényben meghatározott feltételek, valamint a nemzetközi jog általános elvei szerint történik. Az előző bekezdésben foglaltak nem korlátozzák az államok jogát olyan törvények alkalmazásában, melyeket szükségesnek ítélnék ahhoz, hogy a javaknak a köz érdekében történő használatát szabályozhassák, illetőleg az adók, más közterhek vagy bírságok megfizetését biztosítsák.

Az Európai Unió Alapjogi Chartája

- 27 Az Európai Unió Alapjogi Chartája 17. cikke szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogszerűen szerzett tulajdonát birtokolja, használja, azzal rendelkezzen, és azt örökül hagyja. Tulajdonától senkit sem lehet megfosztani, kivéve, ha ez közérdekből, a törvényben meghatározott esetekben és feltételekkel, valamint az ezáltal elszenvedett veszteségekért kellő időben fizetett méltányos összegű kártalanítás mellett történik. A tulajdon használatát, az általános érdek által szükségessé tett mértékben, törvénnyel lehet szabályozni.

A svéd jogi keret

- 28 A Naturvårdsverket a hulladékszállításról szóló rendelet 53. cikke értelmében illetékes hatóságnak és 54. cikke értelmében megbízottnak minősül (lásd az Avfallsförordningen [2020:614] [a hulladékokról szóló rendelet {2020:614}, a továbbiakban: Avfallsförordningen] 8. fejezetének 2. §-át). A Miljöbalken (a környezetvédelmi törvénykönyv; a továbbiakban: Miljöbalken) értelmében a Naturvårdsverket feladata a hulladékszállításról szóló rendelet tekintetében azon ügyek felügyeletének ellátása, amelyekben a Naturvårdsverket minősül az illetékes hatóságnak (lásd a Miljötillsynsförordningen [a környezetvédelmi felügyeletről szóló rendelet {2011:13}, a továbbiakban: Miljötillsynsförordningen] 2. fejezetének 24. §-át).

- 29 Ha a Naturvårdsverket illetékes hatóságként a hulladékszállításról szóló rendelet hatálya alá tartozó hulladékszálítással kapcsolatos ügyről szerez tudomást, vagy azzal foglalkozik, tájékoztatnia kell az egészségügy és a környezetvédelem területén feladatokat ellátó érintett megyei tartományi kormányzatot és önkormányzati bizottságot (lásd az Avfallsförrdningen 8. fejezetének 3. §-át). A hulladékszállításról szóló rendelet által szabályozott hulladékszálítások tekintetében bizonyos megyékben egyes meghatározott megyei tartományi kormányzatok is felelősek a felügyelet ellátásáért. Felügyeleti feladatának ellátása körében a megyei tartományi kormányzatnak együtt kell működnie más érintett megyei tartományi kormányzatokkal, valamint a parti őrséggel, a rendőrséggel és a vámhatósággal (lásd a Miljötillsynsförrdningen 2. fejezetének 28a. §-át). Ezen túlmenően bizottságain keresztül minden önkormányzat a településen belül többek között a Miljöbalken 15. fejezete alapján felügyeletet lát el a hulladékgazdálkodással kapcsolatban (lásd a Miljöbalken 26. fejezetének 3. §-át).
- 30 A felügyeleti hatóságnak lehetősége van arra, hogy egyedi esetben a hulladékszállításról szóló rendelet végrehajtásához szükséges utasításokat hozzon (lásd a Miljöbalken 26. fejezetének 9. §-át, valamint a Miljötillsynsförrdningen 1. fejezetének 4. §-át és 19. fejezetének 10. §-át). Az előkészítő munkálatok szerint ilyen utasítás irányulhat például kiviteli tilalomra vagy a vonatkozó információk, például a hulladékszállításról szóló rendelet által előírt vagy a szállítás jogszerűségének értékeléséhez szükséges bizonyítékok benyújtására irányuló utasításra. [...]
- 31 A felügyelő hatóság határozhat a hulladék visszatartásáról vagy ártalmatlanításáról, ha ez szükséges a hulladékszállításról szóló rendeletben meghatározott tilalom vagy az annak alapján kiadott rendelet betartásának biztosításához (lásd a Miljöbalken 26. fejezetének 13b. §-át).
- 32 Jogellenes hulladékszálításért pénzbüntetéssel vagy legfeljebb két évig terjedő szabadságvesztéssel büntethető az a személy, aki szándékosan vagy gondatlanságból a hulladékszállításról szóló rendelet jelen ügyben releváns cikkeinek megsértésével hulladékot szállít (lásd a Miljöbalken 29. fejezetének 4a. §-át). A hulladékszállításról szóló rendelet bizonyos megsértései esetén környezetvédelmi bírság szabható ki (lásd a Förrdning [2012:259] om miljösanktionsavgifter [a környezetvédelmi bírságokról szóló rendelet {2012:259}] 11. fejezetének 1–7. §-át).
- 33 A hulladékot a rendőrség vagy az ügyészség a Rättegångsbalken (a bírósági eljárásról szóló törvénykönyv; a továbbiakban: Rättegångsbalken) 27. fejezetében meghatározott körülmények fennállása esetében lefoglalhatja. A lefoglalt hulladék bírósági eljárást követően elkobzottnak tekinthető, kivéve, ha ez nyilvánvalóan észszerűtlen, és a vagyontárgy bűncselekmény tárgyát képezte, például a Miljöbalken 29. fejezetének 4a. §-a alapján (lásd a Miljöbalken 29. fejezetének 12. §-át). Az olyan hulladékot tároló hatóság, amelyről észszerűen feltételezhető, hogy azt a Miljöbalken 29. fejezetének 12. §-a alapján elkobozzák, és amelyet a Rättegångsbalken 27. fejezete alapján lefoglaltak, 1) haladéktalanul értékesíteti a

hulladékot, ha fennáll a veszélye annak, hogy a hulladék a tárolás során megsemmisül, a tárolás túlzott költségekkel jár, vagy egyéb különleges okok állnak fenn, valamint 2) megsemmisítheti a hulladékot, ha az nem értékesíthető, vagy ha feltételezhető, hogy azt bűncselekmény céljára fogják felhasználni, vagy egyébként nem alkalmas értékesítésre (lásd a Miljøbalken 29. fejezetének 12a. §-át).

Az előzetes döntéshozatal szükségessége

- 34 A jelen ügyben az a kérdés merül fel, hogy a küldő ország illetékes hatósága, azt követően, hogy a hulladékszállításról szóló rendelet 24. cikke (2) bekezdésének c) pontja alapján illegális hulladékszállítmányt vett vissza, valamint az említett cikk harmadik és negyedik albekezdése szerint az ilyen visszavételt kötelező jelleggel megelőző bejelentést tett, a hulladék birtokosának kell-e tekinteni, és az említett rendelet értelmében az eredeti feladó tiltakozása ellenére hasznosíthatja vagy ártalmatlaníthatja, illetve hasznosítania vagy ártalmatlanítania is kell a hulladékot.
- 35 Ha ilyen helyzetben a küldő ország hatósága jogosult a hulladék hasznosítására vagy ártalmatlanítására, az a kérdés is felmerül, hogy ez a jog összeegyeztethető-e a tulajdon védelmével, mivel a 24. cikk (2) bekezdésének c) pontja nem mondja ki kifejezetten, hogy a hulladék tulajdonosa a visszavételt követően megfosztható a tulajdonához való jogától.
- 36 Összefoglalva, az ingatlanügyi és környezetvédelmi fellebbviteli bíróság úgy véli, hogy nem egyértelmű, illetve nem tisztázott, hogy a 24. cikk (2) bekezdését hogyan kell alkalmazni a jelen ügghöz hasonló ügyekben. A jogvita eldöntéséhez az ingatlanügyi és környezetvédelmi fellebbviteli bíróságnak az alábbiak szerinti értelmezési kérdésekre adott válasza van szüksége.

Előzetes döntéshozatal iránti kérelem

- 37 Az ingatlanügyi és környezetvédelmi fellebbviteli bíróság előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti az Európai Unió Bírósága elé:
- 1) Magában foglalja-e a hulladékszállításról szóló rendelet 24. cikke (2) bekezdésének c) pontja szerinti visszavétel a küldő ország hatóságának azon kötelezettségét vagy lehetőségét, hogy a hulladékot a visszavételt követően hasznosítsa vagy ártalmatlanítsa, amennyiben a visszaszállításra vonatkozóan bejelentést és kísérő dokumentumot állítottak össze, amely tartalmazza, hogy a hulladékot a célországban hogyan kell kezelni?
 - 2) Milyen feltételek mellett alkalmazhatja a küldő ország hatósága a 24. cikk (2) bekezdésének d) pontját a jogellenes hulladékszállításból származó hulladék hasznosítása vagy ártalmatlanítása érdekében? Hogyan kapcsolódik a d) pont a c) ponthoz, például elvégezhető-e a visszavétel és a hasznosítás/ártalmatlanítás a c) és a d) pontnak is megfelelően, vagy az

egyik pont alkalmazása megköveteli-e, hogy a közvetlenül megelőző pont szerinti eljárás ne legyen lehetséges?

3) Ha a hulladékszállításról szóló rendelet 24. cikkének (2) bekezdése úgy értelmezhető, hogy a visszavételt követően a küldő ország hatósága rendelkezik a hulladék feletti végső rendelkezési joggal, még abban az esetben is, ha az eredeti feladó vissza kívánja szerezni a hulladékot, összeegyeztethető-e ez az értelmezés a tulajdonnak az Európai Unió Alapjogi Chartájának 17. cikke és az európai egyezmény kiegészítő jegyzőkönyvének 1. cikke szerinti védelmével?

MUNKADOKUMENTUM